

คำภาคหลวงแร่

1. คำนิยาม

แร่ ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 กำหนดให้มีความหมายถึง ทรัพยากรธรณีที่เป็นอนินทรีย์วัตถุ มีส่วนประกอบทางเคมีกับลักษณะทางฟิสิกส์แน่นอนหรือเปลี่ยนแปลงได้เล็กน้อยไม่ว่าจะต้องถลุงหรือหล่อก่อนใช้หรือไม่ และรวมถึงถ่านหิน หินน้ำมัน หินอ่อน โลหะและตะกอนที่ได้จากโลหกรรม น้ำเกลือใต้ดิน หินซึ่งกฎกระทรวงกำหนดเป็นหินประดับหรือหินอุตสาหกรรม และดินหรือทรายซึ่งกฎกระทรวงกำหนดเป็นดินอุตสาหกรรมหรือทรายอุตสาหกรรม

คำภาคหลวงแร่ เป็นเงินค่าธรรมเนียมที่ผู้ทำเหมืองซึ่งได้รับประโยชน์จากการนำแร่ขึ้นมาใช้ต้องชำระให้แก่รัฐบาลเพิ่มเติมจากภาษีอื่นๆ ที่ชำระให้รัฐตามกฎหมาย อันเป็นความชอบธรรม เพราะแร่เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดไป ไม่สามารถสร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้ทั้งยังเป็นปัจจัยการผลิตหลักสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มมหาศาลทางเศรษฐกิจในแต่ละปี นอกเหนือจากมูลค่าโดยตรงที่เกิดจากการผลิตแร่

2. กฎหมายคำภาคหลวง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเก็บคำภาคหลวง ได้แก่ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 พระราชบัญญัติพิกัตอัตราคำภาคหลวงแร่ พ. ศ. 2509 และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติพิกัตอัตราคำภาคหลวงแร่ พ. ศ. 2509 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มีทั้งหมด 13 หมวด 163 มาตรา โดยหมวด 7 เป็นเรื่อง การชำระคำภาคหลวงแร่ การมีแร่ไว้ในครอบครอง และการขนแร่ หมวด 10 เป็นเรื่อง การคืนคำภาคหลวงแร่ ซึ่งมีรายละเอียดกล่าวคือ

2.1.1 การชำระคำภาคหลวงแร่

1. กำหนดให้ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ ผู้ครอบครองแร่อื่นที่ได้จากการแต่งแร่ หรือผู้ประกอบการโลหกรรม ต้องชำระคำภาคหลวงแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราคำภาคหลวงแร่ตาม มาตรา 104 ดังต่อไปนี้

(1) ต้องชำระคำภาคหลวงแร่ สำหรับแร่ที่กำหนดไว้ในประทานบัตรรวมทั้งแร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการทำเหมือง ให้ครบถ้วนตามปริมาณแร่ก่อนที่จะขนแร่ออกจากเขตเหมืองแร่

(2) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ได้ซื้อแร่จากผู้รับใบอนุญาตร่อนแร่ ต้องชำระคำภาคหลวงแร่สำหรับแร่ที่ซื้อในเดือนที่แล้วมาภายในวันที่ห้าของเดือนถัดจากเดือนที่ซื้อ

(3) ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตรหรือผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ที่ซื้อแร่จากผู้รับใบอนุญาตร่อนแร่ ขนแร่ไปยังเขตแต่งแร่หรือเขตโลหกรรมของตนเองหรือเขตแต่งแร่หรือเขตโลหกรรมของบุคคลอื่น ซึ่งอธิบดีให้ความเห็นชอบแล้ว บุคคลดังกล่าวจะขอผิดการชำระคำภาคหลวงแร่ไว้ก่อนจนกว่าจะแต่งแร่หรือประกอบโลหกรรมนั้นแล้วเสร็จก็ได้ แต่ต้องวางเงินประกันหรือจัดให้อาคารซึ่งอธิบดีเห็นชอบเป็นผู้ค้ำประกันการชำระคำภาคหลวงแร่ไว้ต่อทรัพยากรธรณีประจำท้องที่(เดิม)ตามที่ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่(เดิม)กำหนด

(4) ในกรณีที่น่าแร่มาแต่งและได้แร่อย่างอื่นด้วย ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ สำหรับแร่ที่แต่งได้พร้อมกับการขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตามมาตรา 105

(5) ในกรณีที่ตะกัณมีแร่ชนิดอื่นที่ยังมิได้ชำระค่าภาคหลวงแร่มาก่อนเจือปนอยู่เกินปริมาณที่อธิบดีกำหนด ผู้ประกอบโลหกรรมต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ สำหรับแร่ที่เจือปนตามปริมาณที่คำนวณได้ให้ครบถ้วนก่อนที่จะขนตะกัณนั้นออกจากเขตโลหกรรม

ในกรณีที่มีการซื้อขายแร่ที่ตกเป็นของแผ่นดิน หากปรากฏว่าแร่เป็นแร่ที่ยังมิได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ ผู้ซื้อต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ สำหรับแร่ดังกล่าวพร้อมกับการขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตามมาตรา 105 (ให้ใช้ความนี้แทนตามมาตรา 17 แห่ง พ.ร.บ.แร่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522)

2. กำหนดให้ผู้ที่น่าแร่ไปฝากไว้ ณ สถานที่ฝากแร่ตามมาตรา 103 ตรี จะขอจัดการชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ก่อนก็ได้ ทั้งนี้ตามระยะเวลาหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงตาม มาตรา 104 ทวิ (ให้เพิ่มเติมความนี้ตามมาตรา 6 แห่ง พ.ร.ก.แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. 2510 (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2526)

2.1.2 การมีแร่ไว้ในครอบครอง

การมีแร่ไว้ในครอบครองตาม มาตรา 105 ห้ามมิให้ผู้ใดมีแร่ไว้ในครอบครองแต่ละชนิดเกินกว่าสองกิโลกรัม เว้นแต่

(1) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง หรือเป็นแร่ที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 103 ทวิ

(2) เป็นแร่ที่ได้มาจากการสำรวจแร่เพื่อนำไปวิเคราะห์ หรือวิจัยไม่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตร

(3) เป็นแร่ที่ได้มาจากการทำเหมืองในเขตเหมืองแร่ที่เก็บแร่นั้นไว้

(4) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนแร่ให้ขนมาเก็บในสถานที่เก็บแร่ตามใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่

(5) เป็นแร่ที่อยู่ในระหว่างขนแร่ตามใบอนุญาตขนแร่ หรือเป็นแร่ที่อยู่ในสถานที่พักแร่ตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตขนแร่

(6) เป็นแร่ในสถานที่ซื้อแร่ ซึ่งแร่นั้นได้มาตามเอกสารที่กำหนดไว้ในมาตรา 98

(7) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนแร่ให้ขนมาแต่งแร่ หรือประกอบโลหกรรมในเขตแต่งแร่หรือเขตโลหกรรมนั้น

(8) เป็นแร่ที่ได้มาตามใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือใบอนุญาตร่อนแร่ หรือได้มาตาม (3) วรรคสอง ของมาตรา 92

(9) เป็นแร่ที่มีไว้ในครอบครองเพื่อการศึกษาหรือวิจัย ของสถาบันวิจัยเอกชนที่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี ส่วนราชการ องค์การของรัฐหรือสถาบันการศึกษา

(10) เป็นแร่ที่อธิบดีอนุญาตเป็นหนังสือให้มีไว้ในครอบครอง เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย หรือ

(11) เป็นแร่ในสภาพวัตถุสำเร็จรูปที่เป็นเครื่องใช้ เครื่องประดับ ปฏิกิริยา หรือผลผลิตจากกรรมวิธีของโลหกรรมหรืออุตสาหกรรม (ให้ใช้ความนี้แทนตามมาตรา 18 แห่ง พ.ร.บ.แร่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522)

(12) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนแร่ให้ขนไปฝากไว้ ณ สถานที่ฝากแร่ตามมาตรา 103 ตี (ให้เพิ่มเติมความนี้ตามมาตรา 7 แห่ง พ.ร.ก.แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. 2510 (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2526)

การยื่นขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตาม มาตรา 106 ให้ยื่นคำขอต่อทรัพยากรธรณี ประจำท้องที่ตามแบบพิมพ์ของกรมทรัพยากรธรณี (เดิม) ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง มีอายุเพียงวันที่ 31 ธันวาคม ของปีที่ยื่น ทั้งนี้ผู้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ 29 (พ.ศ.2517) ออกตามความใน พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. 2510

2.1.3 การขนแร่

การขนแร่ตาม มาตรา 108 ห้ามมิให้ผู้ใดขนแร่ในที่ใด เว้นแต่

- (1) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนแร่ หรือเป็นแร่ที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 103 ทวิ
- (2) เป็นแร่ที่ได้รับมาจากการสำรวจแร่เพื่อนำไปวิเคราะห์หรือวิจัย ไม่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ในอนุญาตบัตร
- (3) เป็นการขนแร่ในเขตเหมืองแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรม ภายในสถานที่ซื้อแร่ตามใบอนุญาตซื้อแร่ สถานที่เก็บแร่ หรือสถานที่พักแร่
- (4) ในกรณีขนแร่ของผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือผู้รับใบอนุญาตร่อนแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่นอกสถานที่
- (5) เป็นแร่ของเจ้าของแร่ ซึ่งแร่ดังกล่าวได้มาตาม (1)หรือ(3) วรรคสองของมาตรา 92
- (6) เป็นแร่ที่ขนแต่ละชนิดไม่เกินสองกิโลกรัม
- (7) เป็นแร่เพื่อการศึกษาหรือวิจัยของสถานวิจัยของเอกชนที่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี ส่วนราชการ องค์การของรัฐหรือสถาบันการศึกษา
- (8) เป็นแร่ในสภาพวัตถุสำเร็จรูปที่เป็นเครื่องใช้ เครื่องประดับ ปฏิกิริยา หรือผลผลิตจากกรรมวิธีของอุตสาหกรรม
- (9) เป็นแร่ที่อธิบดีอนุญาตเป็นหนังสือให้ขนเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย หรือ
- (10) เป็นโลหะที่ได้จากโลหกรรม นอกจากเป็นการขนออกนอกเขตโลหกรรม (ให้ใช้ความนี้แทนตามมาตรา 32 แห่ง พ.ร.บ.แร่ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2516)

ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขนแร่ตาม มาตรา 109 ให้ยื่นคำขอต่อทรัพยากรธรณี ประจำท้องที่(เดิม) และต้องแสดงหลักฐานว่าแร่ที่ขอรับใบอนุญาตขนแร่นั้นได้ชำระค่าภาคหลวงแร่หรือได้รับใบอนุญาตให้ผิดการชำระค่าภาคหลวงแร่นั้นไว้ก่อนแล้ว (ให้ใช้ความนี้แทนตามมาตรา 8 แห่ง พ.ร.ก.แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. 2510 (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2526) ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตขนแร่ และจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ในใบอนุญาตนั้นก็ได้ ทั้งนี้ผู้รับใบอนุญาตขนแร่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ 29 (พ.ศ.2517) ออกตามความใน พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. 2510

2.1.4 การคืนค่าภาคหลวงแร่

การคืนค่าภาคหลวงแร่ตาม มาตรา 127 บัญญัติว่าแร่ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงแล้ว เมื่อผู้ข้แร่นั้น พิสูจน์ให้เป็นที่พอใจรัฐมนตรีได้ว่าแร่นั้นได้นำไปใช้ภายในประเทศเพื่ออุตสาหกรรมอันมิใช่อุตสาหกรรมตามประเภทที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาว่าไม่อาจขอคืนค่าภาคหลวงแร่

ได้ หรือแร่ นั้นได้นำไปใช้ภายในประเทศเพื่อพลังงาน รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งคืนค่าภาคหลวงแร่ให้แก่ผู้ใช้นั้นได้ โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ 60 (พ.ศ. 2528) ออกตามความ พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. 2510 ดังนี้

(1) ให้ผู้ใช้แร่ซึ่งได้นำไปใช้ภายในประเทศเพื่ออุตสาหกรรม อันมิใช่อุตสาหกรรมตามประเภทที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาว่าไม่อาจขอคืนค่าภาคหลวงแร่ได้ หรือผู้ใช้นั้นซึ่งได้นำไปใช้ภายในประเทศเพื่อพลังงานที่ประสงค์จะขอคืนค่าภาคหลวงแร่ ยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นผู้ใช้แร่ภายในประเทศเพื่ออุตสาหกรรมหรือเพื่อพลังงาน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

(2) ให้ผู้ใช้นั้นที่ประสงค์จะขอคืนค่าภาคหลวงแร่ ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานต่อทรัพยากรธรณีประจำท้องที่(เดิม)ที่มีการใช้แร่นั้น

(3) ให้คืนค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละยี่สิบห้าของค่าภาคหลวงแร่ที่ได้ชำระไว้แล้ว และร้อยละห้าสิบของค่าภาคหลวงแร่ดิบๆที่ได้ชำระไว้แล้วเฉพาะแร่ดิบๆที่ได้ใช้ในระหว่างที่พระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับบทบัญญัติหมวด 1 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมแร่ดิบๆ พ.ศ. 2514 ใช้บังคับ

2.2 พระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. 2509

พระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. 2509 ซึ่งแก้ไขโดยพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2520 และพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ขณะนี้ มีทั้งหมด 9 มาตรา ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าภาคหลวงแร่ไว้ดังนี้

2.2.1 มาตรา 7 กำหนดหลักเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่

หลักเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ตามมาตรานี้ บัญญัติว่าสภาพ ร้อยละของโลหะหรือของสารประกอบในแร่ หรือลักษณะพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งของแร่แต่ละชนิดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ วิธีการกำหนดราคาตลาด การใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินในการคำนวณราคาตลาด และวิธีการคำนวณราคาตลาดและวิธีการควบคุมการชำระค่าภาคหลวงแร่ ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง (มาตรานี้เป็นมาตราที่ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522

2.2.2 มาตรา 4 กำหนดการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ดิบๆ

การเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ดิบๆตามมาตรานี้ กำหนดให้เก็บค่าภาคหลวงแร่ดิบๆจากราคาโลหะดิบๆ ดังนี้

(1) ถ้าราคาตลาดของโลหะดิบๆในแร่ต่อหกลิบิกิโลกรัม เกินกว่าสามพันบาท ให้เรียกเก็บในอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องกำหนดเป็นขั้นๆ และขั้นสูงสุดต้องไม่เกินกว่าร้อยละหกลิบของราคาตลาดที่เกินกว่าสามพันบาท

(2) ถ้าราคาตลาดของโลหะดิบๆในแร่ต่อหกลิบิกิโลกรัมไม่เกินสามพันบาท ให้ยกเว้นไม่ต้องเรียกเก็บค่าภาคหลวง

มาตรานี้เป็นมาตราที่ได้รับการแก้ไขโดยพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2520 ซึ่งทำให้สามารถเก็บค่าภาคหลวงแร่ดิบๆเป็นขั้นๆแบบอัตราก้าวหน้าได้

2.2.3 มาตรา 5 กำหนดการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ชนิดที่มีทั้งสติ๊กเกอร์

การเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ชนิดที่มีทั้งสติ๊กเกอร์(แร่ทั้งสแตม)ตามมาตรา 5 กำหนดให้เรียกเก็บตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 20 ของราคาตลาด

2.2.4 มาตรา 6 กำหนดการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่อื่น ๆ

การเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่อื่น ๆ ตามมาตรา 6 กำหนดให้เรียกเก็บตามชนิด สภาพ ร้อยละของโลหะหรือของสารประกอบในแร่ หรือลักษณะพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินกว่าร้อยละสิบของราคาตลาด และเปิดช่องทางให้กำหนดการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่โดยวิธีประเมินหรือวิธีอื่น ๆ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินกว่าอัตราร้อยละสามสิบของราคาตลาด

มาตรานี้เป็นมาตราที่ได้รับการแก้ไขโดยพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522

2.2.5 มาตรา 8 กำหนดการประกาศราคาของแร่แต่ละชนิด

การประกาศราคาของแร่แต่ละชนิดตามมาตรา 8 กำหนดให้อำนาจอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศราคาตลาดของแร่แต่ละชนิดเป็นครั้งคราวตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

2.3 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ.2509

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ใช้อำนาจตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. 2509 ออกกฎกระทรวงและที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งในปัจจุบันกฎกระทรวงมีทั้งหมด 54 ฉบับ กฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ที่สำคัญ ได้แก่ กฎกระทรวงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2514) กฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2522) และกฎกระทรวงฉบับที่ 23 (พ.ศ. 2523) ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

2.3.1 กฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2514)

กฎกระทรวงนี้ บัญญัติเพื่อปรับปรุงวิธีการกำหนดราคาตลาดของแร่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินในการคำนวณราคาตลาดของแร่ และวิธีการควบคุมการชำระค่าภาคหลวงแร่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยมีบทบัญญัติทั้งหมด 4 ข้อ มีใจความสำคัญสรุปได้ดังนี้

วิธีการกำหนดราคาตลาดของแร่ บัญญัติไว้ในข้อ 2 ของกฎกระทรวงนี้ ซึ่งมีการแก้ไขและบัญญัติเพิ่มเติม ดังนี้

(1) แร่ดีบุก มีการแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 34 (พ.ศ. 2529) กำหนดให้ถึราคาโลหะดีบุกในตลาดประเทศมาเลเซียที่ซื้อขายกันครั้งหลังสุดเป็นเกณฑ์ก่อนในลำดับแรก แต่ทั้งนี้ต้องมีการซื้อขายติดต่อกันไม่น้อยกว่าสี่สิบวันทำการ หากไม่มีการซื้อขายในตลาดดังกล่าวติดต่อกันเกินสามวันทำการ ให้ใช้ราคาในตลาดกรุงลอนดอนประเทศอังกฤษหรือนครนิวยอร์กประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งได้หักค่าขนส่งและค่าประกันภัยจากท่าเรือกรุงลอนดอนหรือนครนิวยอร์กถึงท่าเรือกรุงเทพฯ ตามอัตราที่อธิบดีประกาศกำหนดออกแล้ว หรือราคาที่ซื้อขายภายในประเทศตามที่อธิบดีกำหนดเป็นเกณฑ์ในลำดับถัดมาตามลำดับ และเมื่อใดราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศครั้งหลังสุดเกินห้าสิบบาทต่อหกลสิบกิโลกรัมให้ประกาศใหม่

(2) แร่ชนิดที่มีทั้งสติ๊กเกอร์ มีการแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2528) กำหนดให้ถึราคาตลาดของแร่ชนิดที่มีทั้งสติ๊กเกอร์ร้อยละเจ็ดสิบ ครั้งหลังสุดที่ซื้อ

ขายกันในนครนิวยอร์กสหรัฐอเมริกาต่อแร่ทกสลิบกิโลกรัม ซึ่งได้หักด้วยค่าขนส่งและค่าประกันภัยจากท่าเรือนครนิวยอร์กถึงท่าเรือกรุงเทพฯตามอัตราที่อธิบดีประกาศกำหนดออกแล้ว (ซึ่งเท่ากับเป็นราคา FOB ที่กรุงเทพฯ) และเมื่อใดราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศครั้งหลังสุดเกินยี่สิบห้าบาทต่อทกสลิบกิโลกรัมให้ประกาศใหม่

(3) แร่ทองคำ มีการแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 46 (พ.ศ.2536) กำหนดให้ประกาศเป็นราคาต่อหนึ่งกรัมของทองคำบริสุทธิ์ โดยให้ถือราคาตลาดครั้งหลังสุดที่ซื้อขายกันในกรุงลอนดอนเป็นเกณฑ์ และเมื่อใดราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศครั้งหลังสุดเกินยี่สิบห้าบาทต่อทกสลิบกิโลกรัมให้ประกาศใหม่

(4) แร่เงิน มีการแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 39 (พ.ศ. 2530) กำหนดให้ประกาศเป็นราคาต่อหนึ่งกรัมของเงินบริสุทธิ์ โดยให้ถือราคาตลาดของโลหะเงินครั้งหลังสุดที่ซื้อขายกันในกรุงลอนดอนเป็นเกณฑ์ และเมื่อใดราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศครั้งหลังสุดเกินหนึ่งบาทต่อหนึ่งกรัมของเงินบริสุทธิ์ให้ประกาศใหม่

(5) แร่แทนทาลัมและแร่โคสโมไบต์ที่รวมกันอยู่ บัญญัติเพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2523) กำหนดให้ถือราคาตลาดของแร่แทนทาลัมที่มีต้นตาลัมเพนตอกไซด์ในแร่ร้อยละสามสิบ ครั้งหลังสุดที่ซื้อขายกันในกรุงลอนดอนเป็นเกณฑ์ (ซึ่งในทางปฏิบัติใช้ราคาที่ตีพิมพ์ในนิตยสาร Metal Bulletin) และเมื่อใดราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศครั้งหลังสุดเกินสิบบาทต่อหนึ่งเมตริกตันให้ประกาศใหม่

(6) ตะกรันที่มีโคสโมเบียมเพนตอกไซด์หรือแทนทาลัมเพนตอกไซด์ หรือทั้งสองชนิดรวมกัน มีการแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2523) กำหนดให้ถือราคาตลาดเฉลี่ยของแร่แทนทาลัมที่มีต้นตาลัมเพนตอกไซด์ในแร่ร้อยละสามสิบครั้งหลังสุดที่ซื้อขายกันในกรุงลอนดอนเป็นเกณฑ์ (ซึ่งในทางปฏิบัติใช้ราคาที่ตีพิมพ์ในนิตยสาร Metal Bulletin) ซึ่งได้หักค่าถูกลงตามเปอร์เซ็นต์ของต้นตาลัมเพนตอกไซด์ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

ตะกรันที่มีต้นตาลัมเพนตอกไซด์ไม่เกินร้อยละห้า ให้คิดราคาที่ร้อยละห้า

ตะกรันที่มีต้นตาลัมเพนตอกไซด์ระหว่างร้อยละห้าถึงร้อยละแปด ให้คิดราคาที่ร้อยละแปด

ตะกรันที่มีต้นตาลัมเพนตอกไซด์เกินร้อยละแปดขึ้นไป ให้คิดราคาที่ร้อยละสิบสาม

(7) แร่ตะกั่วหรือแร่สังกะสี มีการแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 39 (พ.ศ. 2530) กำหนดให้ประกาศเป็นราคาต่อหนึ่งเมตริกตัน โดยถือราคาตลาดของโลหะตะกั่วหรือโลหะสังกะสีครั้งหลังสุดที่ซื้อขายกันในตลาดกรุงลอนดอน ซึ่งได้หักค่าขนส่งและค่าประกันภัยออก และเมื่อใดราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศครั้งหลังสุดเกินห้าสิบบาทต่อหนึ่งเมตริกตันให้ประกาศใหม่

(8) โลหะแคดเมียม บัญญัติเพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 51 (พ.ศ. 2538) กำหนดให้ถือราคาตลาดเฉลี่ยในรอบหนึ่งเดือนของโลหะแคดเมียมที่มีความบริสุทธิ์ร้อยละ 99.95 ที่ซื้อขายกันในกรุงลอนดอน ซึ่งได้หักค่าขนส่งและค่าประกันภัยออก และเมื่อใดราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศครั้งหลังสุดเกินสิบบาทต่อหนึ่งเมตริกตันให้ประกาศใหม่

(9) แร่หินอ่อนและแร่หินประดับชนิดหินแกรนิต บัญญัติเพิ่มโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 51 (พ.ศ. 2538) กำหนดให้ประกาศเป็นราคาต่อหนึ่งลูกบาศก์เมตร โดยถือราคาตัวเฉลี่ยของมูลค่าทั้งหมดของแหล่งแร่ (รวม หิน ดิน ทราย) เป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ รวมทั้งปริมาณของแร่ หิน ดิน ทราย ที่ผลิต

(10) แร่ชนิดอื่น กำหนดให้ประกาศเป็นราคาต่อหนึ่งเมตริกตันตามชนิดและสภาพของแร่ นั้น โดยให้ถือจากราคาถัวเฉลี่ยที่ซื้อขายกันในกรุงเทพฯ (ราคาส่งออกหรือราคาที่สืบได้) ครั้งหลังสุดเป็นเกณฑ์ สำหรับแร่ที่ผลิตขายเพื่ออุตสาหกรรม ประดิษฐ์กรรม หรือพลังงานในประเทศนอกจากโลหะกรรม ให้ประกาศโดยให้ถือจากราคาถัวเฉลี่ยที่ซื้อขายภายในประเทศของผู้ใช้แร่ตามชนิดและสภาพของแร่ นั้น

การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินในการคำนวณราคาตลาดของแร่ บัญญัติไว้ในข้อ 3 ของกฎกระทรวงนี้ มีการแก้ไขล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 19 (พ.ศ. 2522) กำหนดให้ถืออัตราตามค่าเสมอภาคของบาทเป็นเกณฑ์ในการคำนวณอัตราแลกเปลี่ยน และในกรณีที่ไม่มี การกำหนดค่าเสมอภาคของบาท ให้ถืออัตรากลางซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศสกุลนั้นๆ ตามประกาศประจำวันของทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นเกณฑ์ในการคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนเงิน

วิธีการควบคุมการชำระค่าภาคหลวงแร่ บัญญัติไว้ในข้อ 4 ของกฎกระทรวงนี้ มีการแก้ไขและบัญญัติเพิ่มเติม ดังนี้

(1) การชำระค่าภาคหลวงแร่ดิบๆ มีการแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2523) กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงตามส่วนเนื้อดิบๆ ที่แท้จริงในแร่ หากในกรณีที่ยังไม่ได้ทำการวิเคราะห์ ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่ามีเนื้อดิบๆ ร้อยละ 72

(2) การชำระค่าภาคหลวงแร่แทนทาลิต์และแร่โคลัมไบต์ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2523) กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงตามส่วนของสารประกอบแทนทาลัมเพนตอกไซด์ (Ta_2O_5) โดยในกรณีที่ยังไม่ได้ทำการวิเคราะห์ ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่ามีสารประกอบแทนทาลัมเพนตอกไซด์ ร้อยละ 30 หรือร้อยละ 20 หรือร้อยละ 10 แล้วแต่กรณี

(3) การชำระค่าภาคหลวงตะกั่วที่มีโคลัมเบียมเพนตอกไซด์หรือแทนทาลัมเพนตอกไซด์หรือทั้งสองชนิดรวมกัน แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2523) กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงตามผลวิเคราะห์ Ta_2O_5 ตามราคาที่กำหนดใน (ก) ของข้อ 2(3 จัตวา) ซึ่งถือว่ามีเนื้อ Ta_2O_5 ร้อยละ 13 หรือร้อยละ 8 หรือร้อยละ 5 แล้วแต่กรณี

(4) การชำระค่าภาคหลวงแร่ตะกั่ว บัญญัติเพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 36 (พ.ศ. 2529) ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงตามส่วนเนื้อตะกั่วที่แท้จริง หากในกรณีที่ยังไม่ได้ทำการวิเคราะห์ ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่ามีเนื้อตะกั่วร้อยละ 80 หรือร้อยละ 65 หรือร้อยละ 50 หรือร้อยละ 35 แล้วแต่กรณี

(5) การชำระค่าภาคหลวงแร่สังกะสี บัญญัติเพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 36 (พ.ศ. 2529) ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงตามส่วนเนื้อสังกะสีที่แท้จริง โดยในกรณีที่ยังไม่ได้ทำการวิเคราะห์ ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่ามีเนื้อสังกะสีร้อยละ 50 หรือร้อยละ 40 หรือร้อยละ 30 แล้วแต่กรณี

(6) การชำระค่าภาคหลวงแร่ทองคำ บัญญัติเพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 46 (พ.ศ. 2536) กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงตามส่วนเนื้อทองคำบริสุทธิ์ โดยในกรณีที่ยังไม่ได้ทำการวิเคราะห์ ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่ามีเนื้อทองคำร้อยละ 80 หรือร้อยละ 50 แล้วแต่กรณี

(7) การชำระค่าภาคหลวงแร่หินอ่อนและแร่หินประดับชนิดหินแกรนิต บัญญัติเพิ่มโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 51 (พ.ศ. 2538) กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงตามปริมาณของแร่ หิน ดิน ทราย ที่ได้จากการทำเหมืองในรอบ 6 เดือน โดยบังคับให้ผู้ถือประทานบัตรชำระค่าภาคหลวงล่วงหน้า แล้วทำการรังวัดตรวจสอบเมื่อครบ 6 เดือน เพื่อการเรียกเก็บค่าภาคหลวงเพิ่มหรือคืนค่าภาคหลวงแร่ ตามส่วนของปริมาณของแร่ หิน ดิน ทราย ที่ได้จากการทำเหมืองแท้จริง

2.3.2 กฎกระทรวงฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2522)

กฎกระทรวงฉบับนี้ บัญญัติเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่รัตนชาติ โดยวิธีประเมิน คือ ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่รัตนชาติเป็นรายปี ตามเนื้อที่ที่ผู้ประกอบการแสดงความจำนงว่าจะทำเหมืองในปีนั้นในอัตราร้อยละ 10 ของมูลค่าแร่ที่อธิบดีประเมินในแต่ละปีต่อพื้นที่เหมืองหนึ่งไร่

2.3.3 กฎกระทรวงฉบับที่ 23 (พ.ศ. 2523)

กฎกระทรวงฉบับนี้ บัญญัติเพื่อปรับปรุงค่าภาคหลวงแร่โดยมีบทบัญญัติทั้งหมด 8 ข้อ ดังนี้

(1) แร่ดีบุก ตามบทบัญญัติข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงนี้ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงอัตราค่าภาคหลวงแร่ดีบุกที่เรียกเก็บในแต่ละชั้นใหม่ และมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 25 (พ.ศ.2524) กฎกระทรวง ฉบับที่ 30 (พ.ศ.2528) และล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 30 (พ.ศ.2528) กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ดีบุกตามราคาต่ออัตราก้าวหน้าในอัตราดังต่อไปนี้

ราคาประกาศโลหะดีบุกบาท/หาบหลวง	อัตรา (%)
0 – 3,000	ไม่เรียกเก็บ
3,001 – 7,000	เรียกเก็บ 0.1
7,001 – 9,000	เรียกเก็บ 5
9,001 – 11,000	เรียกเก็บ 15
11,001 – 14,000	เรียกเก็บ 30
14,001 – 17,000	เรียกเก็บ 40
17,001 – 20,000	เรียกเก็บ 50
20,001 บาทขึ้นไป	เรียกเก็บ 60

(2) แร่ชนิดที่มีทั้งสติ๊กออกไซด์ ตามบทบัญญัติข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงนี้กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงในอัตราร้อยละ 20 ของราคาต่ออัตราก้าวหน้า และแก้ไขล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ.2529) เปลี่ยนอัตราค่าภาคหลวงแร่ชนิดนี้จากอัตราก้าวหน้าเป็นอัตราก้าวหน้า ตามราคาต่ออัตราก้าวหน้าในอัตราดังต่อไปนี้

ราคาประกาศ บาท/หาบหลวง	อัตรา (%)
ไม่เกิน 3,000	0.1
3,001 – 4,000	5
4,001 – 5,000	10
5,001 – 6,000	15
6,001 ขึ้นไป	20

(3) แร่ทองคำ ตามบทบัญญัติข้อ 4 แห่งกฎกระทรวงนี้ กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงในอัตราร้อยละ 10 ของราคาต่ออัตราก้าวหน้า และแก้ไขล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 47 (พ.ศ. 2536) ลดอัตราเหลือร้อยละ 2.5 ของราคาต่ออัตราก้าวหน้า

(4) แร่เงิน ตามบทบัญญัติข้อ 5 แห่งกฎกระทรวงนี้ กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงในอัตราร้อยละ 10 ของราคาต่ออัตราก้าวหน้า

(5) แร่แทนทาลัมและแร่วิลเลมไซต์ที่รวมกันอยู่ ตามบทบัญญัติข้อ 6 แห่งกฎกระทรวงนี้ กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงในอัตราร้อยละ 20 ของราคาต่ออัตราก้าวหน้า

(6) ตะกรันที่มีโคลัมเบียมเพนตอกไซด์หรือตันตาลัมเพนตอกไซด์หรือทั้งสองชนิดรวมกันอยู่ ตามบทบัญญัติข้อ 7 แห่งกฎกระทรวงนี้ กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงในอัตราร้อยละ 20 ของราคาที่ยกข้อมติประกาศ

(7) แร่ตะกั่ว บัญญัติเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 35 (พ.ศ. 2529) กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงในอัตราร้อยละ 10 ของราคาที่ยกข้อมติประกาศ และแก้ไขล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 38 (พ.ศ. 2530) ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงเป็นแบบอัตราก้าวหน้าตามราคาที่ยกข้อมติประกาศ

ราคาประกาศ บาท/เมตริกตัน	อัตรา (%)
0 – 8,000	2
8,001 – 12,000	5
12,001 – 20,000	10
20,001 ขึ้นไป	15

(8) แร่สังกะสี บัญญัติเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 35 (พ.ศ. 2529) กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงในอัตราร้อยละ 10 ของราคาที่ยกข้อมติประกาศ และแก้ไขล่าสุดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 38 (พ.ศ. 2530) กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงเป็นแบบอัตราก้าวหน้าตามราคาที่ยกข้อมติประกาศ

ราคาประกาศ บาท/เมตริกตัน	อัตรา (%)
0 – 10,000	2
10,001 – 20,000	5
20,001 – 30,000	10
30,001 ขึ้นไป	15

(9) แร่แบไรต์ บัญญัติเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 40 (พ.ศ. 2530) กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงในอัตราร้อยละ 2 ของราคาที่ยกข้อมติประกาศ

(10) แร่ชนิดอื่นๆ ตามบทบัญญัติข้อ 8 แห่งกฎกระทรวงนี้ กำหนดให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่อื่นในอัตราร้อยละของราคาที่ยกข้อมติประกาศตามอัตราค่าภาคหลวงแร่ท้ายกฎกระทรวงนี้ และมีการแก้ไขเพิ่มเติมชนิดแร่โดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 28 (พ.ศ. 2526) ฉบับที่ 29 (พ.ศ. 2528) ฉบับที่ 37 (พ.ศ. 2530) ฉบับที่ 41 (พ.ศ. 2530) ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2532) ฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2532) ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2533) และ ฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2535) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางบัญชีแร่และอัตราค่าภาคหลวงแร่ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เลขลำดับ	รายการ	ร้อยละของราคาประกาศ	
		(เดิม)	(แก้ไข)
	(ก) แร่		
1.	เกลือหิน	4	
2.	แกรไฟต์	4	
3.	ควอร์ตซ์	4	
4.	เคโอลิไนต์	4	
5.	แคลไซต์	4	
6.	โคลัมเบียมแทนทาลัม	10	
	แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 54 (พ.ศ. 2540)		5
7.	โครไมต์	4	

เลข ลำดับ	รายการ	ร้อยละของราคาประกาศ	
		(เดิม)	(แก้ไข)
8.	ซีโนโม่	10	
	แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 54 (พ.ศ. 2540)		5
9.	เซอร์คอน	4	
10.	โดโลไมต์		
11.	ตะกั่ว	10	
	แก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 38 (พ.ศ. 2530)		ก้าวหน้า
12.	ทองแดง	10	
13.	ทัลค์	4	
14.	แบไรต์ก้อน	7	
15.	แบไรต์บด		
	แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 40 (พ.ศ. 2530)		2
16.	พลวง	10	
17.	พลวงที่หลนไฟแล้ว	10	
18.	ไฟโรฟิลไลต์	4	
19.	ฟอสเฟต	4	
20.	เฟลด์สปาร์		
	แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 26 (พ.ศ.2526)		
	แยกเป็น แร่โพแทสเซียมเฟลด์สปาร์		4
	แร่โซเดียมเฟลด์สปาร์		4
	แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 29 (พ.ศ.2528)		
	แยกเป็นโพแทสเซียมและโซเดียมเฟลด์สปาร์ (ก้อน)		4
	โพแทสเซียมและโซเดียมเฟลด์สปาร์ (บด)		2
21.	ฟลูออไรต์	7	
22.	ฟลูออไรต์ (เคมี)		4
23.	แมงกานีสที่ใช้งานทางโลหกรรมชนิดซิลิเซียส	2.5	
	ชนิดเฟอร์รูนัส	2.5	
	ชนิดอื่น	2.5	
24.	แมงกานีสที่ใช้ทำแบตเตอรี่	7	
25.	แมงกานีสที่ใช้ในอุตสาหกรรมเคมี	4	
26.	แมกนีไซต์	7	
27.	โมนาไซต์	7	
28.	โมลิบดีไนต์	10	
29.	ยิปซัม	4	
30.	ใยหิน	4	

เลข ลำดับ	รายการ	ร้อยละของราคาประกาศ	
		(เดิม)	(แก้ไข)
31.	รูไทล์	7	
32.	สังกะสี	10	
	แก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 38 (พ.ศ. 2530)		ก้าวหน้า
33.	เหล็ก	4.5	
34.	อิฐเมโนต์	2	
35.	ดินขาวสำหรับใช้ทำเครื่องกระเบื้อง เครื่องเคลือบ เครื่องซีเมนต์	4	4
	เครื่องพลาสติก ดินเผาหรือวัตถุนไฟ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง		
	ฉบับที่ 29 (พ.ศ. 2528) แยกเป็นดินขาวที่ยังไม่ได้ทำการแต่งแร่		
36.	ดินขาวสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมกระดาษแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง	2	4
	ฉบับที่ 29 (พ.ศ. 2528) แยกเป็นดินขาวที่ทำการแต่งแร่แล้ว เกรดเซรามิก		
37.	ดินขาวสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมเคมีแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง	2	4
	ฉบับที่ 29 (พ.ศ. 2528) แยกเป็นดินขาวที่ทำการแต่งแร่แล้วเกรดฟิเลเลอร์		
38.	ดินทนไฟ	4	
39.	ดินเบาหรือไดอะตอมไมต์	2	
40.	ดินสอพองหรือดินมาร์ล	4	
41.	ทรายแก้วหรือทรายขาวหรือทรายซิลิกา	4	
42.	ถ่านหิน	4	
43.	บอลเคลย์	4	
44.	หินดินดานเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	4	
45.	หินภาคกระสวย	4	
	ยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 29 (พ.ศ. 2528) กำหนดให้เป็นหินประดับ		
	(1) หินกรวดมน		4
	(2) หินกรวดเหลี่ยม		4
	(3) หินแกรนิต		4
	(4) หินทราเวอร์ทีน		4
	(5) หินภาคกระสวย		4
	(6) หินไนส์		4
	(7) หินปะชอลต์		4
	(8) หินปูน		4
	(9) หินชนวนเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 41 (พ.ศ. 2530)		4
46.	หินปูนเพื่อทำปูนขาวสำหรับอุตสาหกรรมน้ำตาล	4	
47.	หินปูนเพื่อทำปูนขาวสำหรับอุตสาหกรรมฟอกหนัง	4	
48.	หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมแคลเซียมคาร์ไบด์	4	
49.	หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์	4	

เลข ลำดับ	รายการ	ร้อยละของราคาประกาศ	
		(เดิม)	(แก้ไข)
49(ทวิ)	หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมเคมี	4	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 37 (พ.ศ. 2530) และแก้ไขล่าสุด		4
	โดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 53 (พ.ศ. 2539) ยกเลิกความในลำดับ		
	44-49 และ 49 (ทวิ) โดยให้เรียกเก็บอัตราค่าภาคหลวงแร่หินประดับใหม่		
50.	หินอ่อน	4	
51.	สารหนู	7	
52.	อีเมอริ	4	
53.	การ์เน็ต	2	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 28 (พ.ศ. 2526)		
54.	ลูโคซีน	2	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 28 (พ.ศ. 2526)		
55	ดิกโคต	4	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 41 (พ.ศ. 2530)		
56.	พาโกไดต์	4	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 41 (พ.ศ. 2530)		
57.	หินสบู่	4	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 41 (พ.ศ. 2530)		
58.	หินเพอร์ไลต์	4	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2532)		
59.	หินฟิลไลต์	4	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2532)		
60.	เบนทอนไนต์	4	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2533)		
61.	โดโลมิติกไลม์สโตน	4	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 48 (พ.ศ. 2537)		
62.	หินทราย	4	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 48 (พ.ศ. 2537)		
63.	หินปูนที่มีส่วนผสมของแคลเซียมคาร์บอเนตเกิน 96% และซิลิกาเกิน 70%	4	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 48 (พ.ศ. 2537) และแก้ไขโดย		4
	กฎกระทรวงฉบับที่ 53 (พ.ศ. 2539) ยกเลิกความในลำดับ 58-59		
	และโดยเรียกเก็บอัตราค่าภาคหลวงแร่หินอุตสาหกรรมใหม่		
64.	ไมกา	4	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 50 (พ.ศ. 2538)		

เลข ลำดับ	รายการ	ร้อยละของราคาประกาศ	
		(เดิม)	(แก้ไข)
65.	แอนไฮโดรต์	4	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 50 (พ.ศ. 2538)		
	(ข) โลหะ		
1.	ตะกั่ว	2.5	
2.	ทองแดง	2.5	
3.	พลวง	2.5	
4.	สังกะสี	2.5	
5.	เหล็ก	2	
6.	แคดเมียม	2.5	
	เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2535)		
	(ค) ตะกรัน		
1.	ที่มีแคดเมียมเจือปนอยู่	10	
2.	ที่มีดีบุกเจือปนอยู่	15	
3.	ที่มีตะกั่วเจือปนอยู่	10	
4.	ที่มีฟอสเฟอไรต์เจือปนอยู่	15	
5.	ที่มีทองแดงเจือปนอยู่	10	
6.	ที่มีนิกเกิลเจือปนอยู่	10	
7.	ที่มีบิสมีทเจือปนอยู่	10	
8.	ที่มีสังกะสีเจือปนอยู่	10	
9.	ที่มีสารหนูเจือปนอยู่	10	

3. โครงสร้างค่าภาคหลวงแร่

3.1 รูปแบบของค่าภาคหลวง

ค่าภาคหลวงแร่ในประเทศ เป็นระบบการเก็บผลประโยชน์เข้ารัฐ หรือภาษีจากมูลค่าของแร่ที่ผลิตออกจำหน่ายโดยมิได้ยินยอมให้ผู้ผลิตแร่หักค่าใช้จ่ายในการผลิตแร่ก่อนการคำนวณภาษี ซึ่งระบบนี้จัดอยู่ในรูปภาษีที่เรียกว่า Ad Valorem Tax โดยการเรียกเก็บเป็นร้อยละของมูลค่าแร่ที่ผลิตได้ กล่าวคือ ค่าภาคหลวงแร่จะเท่ากับอัตราเป็นร้อยละคูณปริมาณแร่ที่ผลิตได้คูณราคาแร่ประเทศไทยได้นำระบบการเก็บค่าภาคหลวงแร่แบบนี้มาใช้ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เป็นเวลากว่าร้อยปีมาแล้ว โดยมีได้มีการเปลี่ยนแปลงในหลักการแต่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเป็นการเฉพาะแร่ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละยุค ปัจจุบันค่าภาคหลวงแร่ทุกชนิดเป็นภาษีสรรพสามิต ยกเว้นค่าภาคหลวงแร่รัตนชาติ แร่หินอ่อน และแร่หินประดับชนิดหินแกรนิต รัฐจะเรียกเก็บในรูปแบบพิเศษ

3.2 รูปแบบอัตราค่าภาคหลวงแร่

ตามพระราชบัญญัติพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. 2509 และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ การเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ของรัฐจะมีรูปแบบอัตราที่แตกต่างกันตามประเภท ชนิด และความสำคัญของแร่ โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.2.1 อัตราแบบก้าวหน้า (Progressive Rate) ค่าภาคหลวงแบบอัตราก้าวหน้า มีรูปแบบตรงที่อัตราภาษีจะสูงขึ้นเป็นอัตราก้าวหน้าเมื่อกำไรหรืออัตรากำไรของเหมืองแร่สูงขึ้น อัตราแบบก้าวหน้า ซึ่งกำหนดเป็นขั้น ๆ นี้ บัญญัติขึ้นเป็นการเฉพาะแร่ ได้แก่ แร่ดีบุก แร่สังกะสี แร่ทองคำ และแร่สังกะสี

3.2.2 อัตราแบบคงที่ (Flat Rate) ค่าภาคหลวงแบบคงที่ มีรูปแบบชนิดคงที่อัตราเดียว แต่ละแร่มีอัตราแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม แร่ทุกชนิดยกเว้นแร่ตามข้อ 3.2.1 รายละเอียดดังนี้

รูปแบบอัตราค่าภาคหลวง

รูปแบบ	ชนิดแร่
1. อัตราก้าวหน้า	แร่ดีบุก แร่ตะกั่ว แร่สังกะสี แร่ชนิดที่มีทั้งสกัดออกไซด์
2. อัตราคงที่	แร่ การ์เน็ต เกลือหิน แกรไฟต์ ควอร์ตซ์ เคโอลิไนต์ ทัลค์ แคลไซต์ โครไมต์ ซีโนไทม์ แทนทาลิตและโคลัมไบต์ เซอร์คอน ดิกโคต์ ดินขาว ดินเบาหรือไดอะตอมไมต์ ดินทนไฟ ดินมาร์ล โดโลไมต์ ถ่านหิน ทราเยกัว บอลเคลย์ ฟลูออไรต์ เฟลด์สปาร์ แบไรต์ ยิปซัม เงิน ทองคำ ทองแดง พลวง เหล็ก เบนทอนิต์ พาโกโคต ยิปซัม ไพโรฟิลไลต์ ฟอสเฟต แมงกานีส แมกนีไซต์ โมลิบดีไนต์ รูไทล์ ลูโคซิน รัตนชาติ สารหนู หินกรวดมน หินกรวดเหลี่ยม หินปูน หินชนวน หินอ่อน หินแกรนิต หินดินดาน หินทราเวอร์ทีน หินนาคระสวย หินไนส์ หินบะซอลต์ หินเพอร์ไลต์ หินสบู่ สตรูเวอร์ไรต์ หินฟอสไฟต์ อิลเมนไนท์ และอีเมอริ โลหะ แคดเมียมตะกั่ว ทองแดง พลวง สังกะสี และเหล็ก ตะกรัน ตะกรันที่มีโคลัมเบียมเพนตอกไซด์หรือตันตาลัมเพนตอกไซด์ เจือปนอยู่ และตะกรันที่มีแคดเมียม ตะกั่ว ทั้งสแตนไดรอกไซด์ ทองแดง นิกเกิล บิสแมก สังกะสี สารหนู เจือปนอยู่

3.3 รูปแบบราคาตลาดแร่ที่ประกาศเพื่อเรียกเก็บค่าภาคหลวง

ตามพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. 2509 และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้กำหนดราคาตลาดแร่ที่ประกาศเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณจำนวนค่าภาคหลวงแร่เพื่อการชำระหนี้ประกอบด้วย

1) ราคาสากลที่ตลาดต่างประเทศ

• ราคาตลาดโลหะดีบุกกัวลาลัมเปอร์ (Kuala Lumpur Tin Market : KLTM) ประเทศมาเลเซีย สำหรับแร่ดีบุก

- ราคาตลาดในกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ สำหรับแร่ตะกั่ว สังกะสี ทองคำและเงิน
- ราคาตลาดในนครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับแร่ชนิดที่มีทั้งสกัดออกไซด์

2) ราคาตลาดที่กรุงเทพฯ

- เป็นฐานของราคาตลาดของแร่ที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะแร่

อุตสาหกรรม

3) ราคา ณ. ผู้ใช้

- เป็นฐานของราคาตลาดของแร่อุตสาหกรรมและแร่เชื้อเพลิงที่ผลิตเพื่อใช้ใน ประเทศ ราคาประกาศจะเป็นราคาโดยเฉลี่ยทั่วประเทศของราคาที่ใช้เร้นั้น ๆ ชื่อ เช่น แร่ลิกไนต์ แร่หินอุตสาหกรรมชนิดต่างๆ

4. การกำหนดเพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มีการกำหนดเพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ดังนี้

4.1 แร่โลหะ เช่น แร่ดีบุก แร่ชนิดที่มีทั้งสกัดออกไซด์ (แร่ทั้งสเดน) แร่ตะกั่ว และ แร่สังกะสี กำหนดเพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่เป็นแบบอัตราก้าวหน้าเป็นขั้น ๆ ตามที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง สำหรับแร่โลหะอื่นๆ ได้แก่ แร่พลวง เงิน โมลิบดีไนต์ กำหนดเพิกัดอัตราค่าภาคหลวงไว้ที่ร้อยละ 10 ส่วนค่าภาคหลวงโลหะที่ได้จากการนำแร่ที่ผลิตมาลงเป็นโลหะจะกำหนดเพิกัดอัตราค่าภาคหลวงไว้ที่ร้อยละ 2.5 เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดโรงถลุงในประเทศ ดังนั้นแร่โลหะ 6 ชนิด คือ ตะกั่ว ทองแดง พลวง สังกะสี เหล็กและแคดเมียม กำหนดอัตราค่าภาคหลวงไว้ทั้งแร่ และโลหะ ดังนั้น แร่โลหะ 6 ชนิดดังกล่าว หากมีการถลุงเป็นโลหะภายในประเทศ ผู้ประกอบการสามารถเลือกชำระค่าภาคหลวงในรูปค่าภาคหลวงโลหะซึ่งถูกกว่าได้ โดยดำเนินการวางเงินประกันหรือจัดให้ธนาคารค้ำประกันการชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ก่อนตามความใน (3) มาตรา 104 ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

4.2 ค่าภาคหลวงแร่อื่นๆ กำหนดเพิกัดอัตราสูงสุดไว้ที่ร้อยละ 10 ของราคาประกาศ อัตราต่ำสุดไว้ที่ร้อยละ 2 ของราคาประกาศ และกำหนดการลดหย่อนเพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ให้สำหรับกรณีต่างๆ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- 1) เป็นแร่ที่ส่งเสริมเพื่อใช้ภายในประเทศ ลดให้ร้อยละ 3 ของราคาประกาศ
- 2) เป็นแร่อุตสาหกรรมหรือแร่ราคาถูก ลดให้ร้อยละ 3 ของราคาประกาศ
- 3) เป็นแร่ที่มีกรรมวิธีทำเหมืองหรือแต่งแร่ยาก ลดให้ร้อยละ 3 ของราคาประกาศ
- 4) เป็นแร่ที่หาตลาดยาก ลดให้ร้อยละ 3 ของราคาประกาศ
- 5) เป็นแร่ที่ส่งเสริมให้มีการถลุงภายในประเทศ ลดให้ร้อยละ 3 ของราคาประกาศ
- 6) เป็นแร่ที่ส่งเสริมให้เพิ่มมูลค่าแร่ ลดให้ร้อยละ 3 ของราคาประกาศ
- 7) เป็นแร่ที่ส่งเสริมให้มีการส่งออก ลดให้ร้อยละ 3 ของราคาประกาศ

หากหลังจากลดหย่อนแล้ว อัตราค่าภาคหลวงต่ำกว่าร้อยละ 2 ให้ถืออัตราร้อยละ 2

- แร่รัตนชาติ กำหนดเพิกัดอัตราไว้ที่ร้อยละ 10 ของมูลค่าแหล่งแร่ที่พึงทำเหมืองได้
- แร่อุตสาหกรรมที่ส่งออกไม่มีการใช้งานในประเทศ กำหนดเพิกัดอัตราไว้ที่ร้อยละ 7 ของราคาประกาศ ได้แก่ ฟลูออไรต์ แบไรต์ก้อน แมกนีไซต์ โมนาไซต์ และรูไทล์

- แร่อุตสาหกรรมที่ใช้งานในอุตสาหกรรมทั่วไป กำหนดเพิกัดอัตราไว้ที่ร้อยละ 4 ของราคาประกาศ ได้แก่ กลุ่มแร่หินประดับ กลุ่มแร่ดินอุตสาหกรรม กลุ่มแร่หินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างและอุตสาหกรรมซีเมนต์ ถ่านหิน ถลือหิน ยิปซัม และทรายแก้ว เป็นต้น

5. รูปแบบการคำนวณค่าภาคหลวงแร่

วิธีการคำนวณค่าภาคหลวงแร่ แตกต่างกันตามชนิดของแร่ แบ่งเป็น 3 แบบ ดังนี้

รูปแบบการคำนวณค่าภาคหลวงแร่

รูปแบบ	ประเภท	ชนิดแร่	สูตรค่าภาคหลวงแร่
1. แบบก้าวหน้า	1. ประเภทแร่ที่ถือว่ามีความเข้มข้นของเนื้อโลหะในแร่เท่ากัน จึงเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ด้วยอัตราค่าภาคหลวงแร่ต่อหน่วยน้ำหนักของแร่ชนิดเดียวกันเท่านั้น โดยถือว่าแร่ที่ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ มีความเข้มข้นของเนื้อโลหะในแร่เท่ากับแร่ที่ซื้อขายตามมาตรฐานในตลาดสากล	แร่ชนิดที่มีทั้งสติออกไซด์ได้แก่ แร่ลูปแฟรม และแร่ซีไลต์	ค่าภาคหลวงแร่ = น้ำหนักแร่ x ค่าภาคหลวงแร่ต่อหน่วยน้ำหนัก*
	2. เรียกเก็บตามผลวิเคราะห์ปริมาณเนื้อโลหะที่เจือปนอยู่ในแร่	แร่ดีบุก แร่ตะกั่ว แร่สังกะสี	ค่าภาคหลวงแร่ = น้ำหนักแร่ x ผลวิเคราะห์ปริมาณเนื้อโลหะในแร่ x ค่าภาคหลวงแร่ต่อหน่วยน้ำหนัก*
2. แบบคงที่	1. เรียกเก็บโดยไม่นำผลวิเคราะห์ปริมาณเนื้อโลหะหรือความเข้มข้นของแร่มาเป็นองค์ประกอบ เพราะถือว่าแร่ชนิดเดียวกันมีคุณภาพเหมือนกันไม่ว่าเกรดหรือคุณภาพดีเลวแตกต่างกัน	แร่ที่มีอัตราค่าภาคหลวงคงที่ทั้งหมด ยกเว้น แร่ทองคำ แร่เงิน แร่แทนทาลัม และตะกั่วที่มีโคลัมเบียมเพนตอกไซด์หรือแทนทาลัมเพนตอกไซด์หรือสองชนิดรวมกัน	ค่าภาคหลวงแร่ = น้ำหนักแร่ x อัตราค่าภาคหลวงแร่ x ราคาตลาดของแร่ที่ประกาศเพื่อเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่
	2. เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ตามผลวิเคราะห์ปริมาณเนื้อโลหะหรือสารประกอบที่เจือปนอยู่ในแร่	แร่ทองคำ แร่เงิน แร่แทนทาลัม และตะกั่วที่มีโคลัมเบียมเพนตอกไซด์หรือแทนทาลัมเพนตอกไซด์หรือสองชนิดรวมกัน	ค่าภาคหลวงแร่ = น้ำหนักแร่ x ผลการวิเคราะห์ปริมาณเนื้อโลหะหรืออนุมูลของโลหะในแร่ x อัตราค่าภาคหลวงแร่ x ราคาตลาดของแร่ที่ประกาศเพื่อเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่
	3. ประเภทโลหะ	โลหะตะกั่ว โลหะสังกะสี โลหะทองแดง โลหะพลวง และโลหะแคดเมียม	ค่าภาคหลวงโลหะ = น้ำหนักโลหะ x อัตราค่าภาคหลวงโลหะ x ราคาตลาดของโลหะที่ประกาศเพื่อเรียกเก็บค่าภาคหลวงโลหะ

รูปแบบ	ประเภท	ชนิดแร่	สูตรค่าภาคหลวงแร่
3. กลุ่มแร่พิเศษ	1. เรียกเก็บเป็นระบบพิเศษจากขนาดของพื้นที่ที่ทำเหมืองแทนการเรียกเก็บจากปริมาณผลผลิตที่ผลิตออกจำหน่าย ซึ่งเป็นระบบการเก็บค่าภาคหลวงแร่ชนิดเดียวที่ราชการสามารถกำหนดอัตราของมูลค่าของแร่รัตนชาติต่อหนึ่งไร่ในแต่ละท้องที่ให้แตกต่างกันได้	แร่รัตนชาติ	ค่าภาคหลวงแร่ = พื้นที่ทำการผลิตในรอบหนึ่งปี x มูลค่าแร่รัตนชาติต่อหนึ่งไร่ที่กรมทรัพยากรธรณีประกาศประเมินในแต่ละท้องที่ x อัตราค่าภาคหลวงแร่
	2. เรียกเก็บจากปริมาณแร่ หิน ดิน ททราย ทั้งหมดที่ขุดออกจากแหล่งแร่	แร่หินอ่อน และแร่หินประดับชนิดแกรนิต	ค่าภาคหลวงแร่ = ปริมาณแร่ หิน ดิน ททราย ที่ขุดในรอบครึ่งปี x ราคาแร่** x อัตราค่าภาคหลวงแร่

* ค่าภาคหลวงแร่ต่อหน่วยน้ำหนัก = ผลรวมของค่าภาคหลวงแร่ต่อหน่วยน้ำหนักในแต่ละช่วงราคาตลาดของแร่ที่ประกาศเพื่อเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่

**ราคาแร่จะเป็นราคาถัวเฉลี่ยของมูลค่าทั้งหมดของแหล่งแร่หินอ่อน หรือแร่หินประดับชนิดหินแกรนิตแล้วแต่กรณี ซึ่งกำหนดตามขั้นตอนและวิธีการที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ

7 ธันวาคม 2547